

تفاوت طبقاتی بازنشستگان در اتحادیه اروپا

در اتحادیه اروپا، حقوق بازنشستگی به طور متوسط ۸۶ درصد درآمد کل مردم است، اما تفاوت زیادی در میزان و قدرت خرید این حقوق بین کشورهای مختلف وجود دارد که باعث افزایش نابرابری می شود

حقوق بازنشستگی، منبع اصلی درآمد افراد مسن در اروپا است. حدود دوسوم درآمد بازنشستگان در اتحادیه اروپا از انتقال های عمومی تامین می شود که عمدتاً شامل حقوق بازنشستگی دولتی و مزایا است.

با این حال، افراد بالای ۶۵ سال فقط حدود ۸۶ درصد از متوسط درآمد کل جمعیت ۲۸ کشور اروپایی را دریافت می کنند. براساس گزارش «سازمان همکاری و توسعه اقتصادی» (OECD)، این نسبت در کشورهای حوزه بالتیک به کمتر از ۷۰ درصد می‌رسد و حتی در اقتصادهای بزرگی مانند بلژیک، دانمارک و سوئیس به زیر ۸۰ درصدافت می کند.

برای تحلیل دقیق تر این مقایسه‌ها، بررسی میانگین حقوق بازنشستگی سلالته ناخالص در اتحادیه اروپا مفید است. طبق داده‌های سال ۲۰۲۳ یورواستات که جدیدترین اطلاعات موجود تا اواخر سال ۲۰۲۵ است، این مقدار در اتحادیه اروپا برابر با ۱۷ هزار و ۳۲۱ یورو در سال یا یک هزار و ۴۴۳ یورو مستمری ناخالص در ماه است.

در میان ۳۴ کشور اروپایی، میانگین حقوق بازنشستگی

سالانه از سه هزار و ۳۷۷ یورو در ترکیه تا ۳۸ هزار و ۳۱ یورو در ایسلند متغیر است. در میان کشورهای عضو اتحادیه اروپا، این رقم از چهار هزار و ۴۷۹ یورو در بلغارستان تا ۳۴ هزار و ۴۱۳ یورو در لوکزامبورگ متغیر است.

در پایین ترین رتبه بندی، میانگین حقوق بازنشستگی در کشورهای بوسنی و هرزگوین، صربستان، مونه‌نگرو، کرواسی، اسلواکی، رومانی، لیتوانی، مجارستان و لتونی نیز کمتر از هشت هزار یورو است. این ارقام نشان می دهند که حقوق بازنشستگی در اروپا به چه میزان متنوع است، به طوری که بالاترین میزان بیش از ۱۰ برابر کمترین مقدار است.

«نئول وایتساید»، استاد مهمان دانشگاه آکسفورد، درباره این موضوع به یورونیوز بیژنس گفت: «برخی از کشورهای اتحادیه اروپا فقیرتر از دیگران هستند و نیاز است که خانواده‌ها به درآمد بازنشستگان سالخورده خود کمک کنند».

چهار اقتصاد بزرگ اتحادیه اروپا کمی بالاتر از میانگین اتحادیه اروپا قرار دارند. ایتالیا بالاترین سطح حقوق

بازنشستگی را در میان آن ها دارد، درحالی که اسپانیا، فرانسه و آلمان در رتبه‌های بعدی قرار می گیرند. حقوق بازنشستگی همچنین در تمام پنج کشور شمالی اروپا بالاتر از میانگین اتحادیه اروپا است.

سیستم‌های بازنشستگی متفاوت

«فیلیپ سیدل لروی»، مدیر سیاست‌های AGE Platform Europe، درباره مقایسه سیستم‌های بازنشستگی در اروپا به یورونیوز گفت: «مقایسه دشوار است، زیرا سیستم‌های بازنشستگی مختلفند.» او با استفاده از مثال آلمان، اسپانیا، فرانسه و بلژیک به این نکته اشاره کرد که این کشورها حقوق بازنشستگی کلانی براساس سیستم «پرداخت به ازای دریافت» دارند که توسط دولت پرداخت می شود. آنها طرح‌های بازنشستگی شغلی کوچکتری هم دارند که تنها برخی از بخش‌ها یا کارفرمایان را پوشش می دهند. او ادامه داد: «هزینه‌های بازنشستگی این کشورها به ازای هر نفر بالا خواهد بود، زیرا بالاترین سهم درآمد بازنشستگان از این طرح‌های دولتی می آید.»

«دیوید سینکلر»، مدیرعامل «مرکز بین المللی طول عمر بریتانیا»، تأکید کرد که معماری هر کشور در خصوص بازنشستگی یک عامل مهم در تغییرات موجود است و گفت: «تصمیمات طراحی شکل بازنشستگی که اغلب تحت تأثیر مصالح سیاسی و میراث‌های تاریخی قرار دارد، روشن می کنند که چرا دو کشور با ساختارهای سنی مشابه می‌توانند حقوق بازنشستگی بسیار متفاوتی داشته باشند.»

قدرت خرید حقوق بازنشستگی

این اختلاف‌ها زمانی که با استفاده از «استاندارد قدرت خرید» (PPS) اندازه‌گیری شوند، متفاوت خواهد بود. استانداردهای قدرت خرید هزینه‌های زندگی را منعکس می کنند. یک واحد «استاندارد قدرت خرید» مقدار یکسانی از کالاها و خدمات را در هر کشور خریداری می کند.

حقوق بازنشستگی براساس «استاندارد قدرت خرید» از ۶ هزار و ۶۵۸ یورو در بوسنی و هرزگوین تا ۲۲ هزار و ۱۷۸ یورو در لوکزامبورگ متغیر است. نسبت بالاترین به پایین ترین رقم مستمری بر اساس «استاندارد قدرت خرید» تنها ۳٫۳ است، اما در مقایسه اسمی مستمری‌ها این نسبت ۱۰ برابر است.

«وایتساید» اشاره می کند که در کشورهای بلوک شرقی سابق، امتیازات بازنشستگان مانند مراقبت‌های بهداشتی رایگان، حمل‌ونقل و مسکن یارانه‌ای باعث افزایش نسبت «استاندارد قدرت خرید» می شود. به عبارت دیگر، بازنشستگان به دلیل این مزایای اجتماعی، بیشتر از پول خود بهره می‌برند. اسپانیا و ترکیه در رتبه‌بندی‌های «استاندارد قدرت خرید» صعود می‌کنند

پس از تنظیم بر اساس قدرت خرید، رتبه‌بندی‌های اسپانیا و ترکیه به طور چشمگیری بهبود می‌یابد. اسپانیا از جایگاه ۱۲ به رتبه ۴ صعود می کند و ترکیه از آخرین جایگاه، یعنی رتبه ۳۴، به ۲۵ می‌رسد. در مقابل، سوئیس از جایگاه ۵ به رتبه ۱۵ سقوط می کند و اسلواکی از رتبه ۲۷ به ۳۳ می‌رسد، مسئله‌ای که نشان‌دهنده تغییر قابل توجهی در رتبه‌بندی‌ها بر اساس «استاندارد قدرت خرید» است. «سینکلر» می گوید: «تفاوت‌ها در استانداردهای قدرت خرید از بین نمی‌روند؛ چرا که استانداردهای زندگی در سنین بالاتر به چیزی بیش از مستمری بازنشستگی بستگی دارد. هزینه‌های مسکن، دسترسی به مراقبت‌های بهداشتی و فرصت‌های شغلی برای افراد مسن همگی در استاندارد زندگی مرتبط است.»

جهان

۱۳

خبر

مرگ ۳۰۰۰ مهاجر در مسیر اسپانیا

در طول سال گذشته بیش از ۳ هزار نفر در تلاش برای رسیدن به اسپانیا از طریق دریا جان خود را از دست دادند؛ رقمی به مراتب کمتر از ۱۲ ماه گذشته. با این حال، فعالان هشدار دادند که این کاهش منعکس کننده تشدید کنترل‌های مرزی است که مهاجران را مجبور کرده است تا از مسیرهای خطرناک‌تری عبور کنند. براساس گزارش جدید سازمان غیردولتی «کامیناندو فرونتراس» (CAMINANDO FRONTERAS)، بین ژانویه تا ۱۵ دسامبر ۲۰۲۵، سه هزار و ۹۰ نفر نفر در دریا غرق شده‌اند که از این تعداد ۱۹۲ نفر زن و ۴۳۷ تن کودک بودند. این رقم به‌طور قابل توجهی کمتر از ۱۰ هزار و ۴۵۷ نفری است که در تلاشی مشابه در سال گذشته جان خود را از دست داده بودند. «هلنا مانسو»، هماهنگ کننده تحقیقاتی این سازمان غیردولتی معتقد است، هرچند تعداد کشته‌ها کاهش یافته، اما تعداد سانحه کشتی‌ها به ۳۰۳ مورد افزایش یافته است و حتی ۷۰ قایق بدون هیچ اثری ناپدید شده‌اند. او می گوید: «ما شاهد افزایش تعداد مسافران بیشتری برای سوار شدن بر قایق‌ها و عبور از مسیر خطرناک الجزایر به جزایر بالئاری هستیم. این قایق‌ها معمولاً حدود ۳۰ نفر را حمل می کنند، درحالی که قایق‌های مسیر آتلانتیک به سمت جزایر قناری ممکن است تا ۳۰۰ نفر را هم حمل کنند.» بر اساس گفته‌های وزیر کشور اسپانیا، ۳۵ هزار و ۹۳۵ نفر مهاجر غیرقانونی از طریق دریا و خشکی تا ۱۵ دسامبر وارد اسپانیا شده‌اند. درحالی که در همین دوره زمانی در سال ۲۰۲۴، تعداد ۶۰ هزار و ۳۱۱ نفر مهاجران غیرقانونی به خاک اسپانیا وارد شده بودند. بخش زیادی از این کاهش به تشدید نظارت مرزی، به‌ویژه در موریتانی نسبت داده می شود که یکی از نقاط اصلی خروج مهاجران در تلاش برای رسیدن به اسپانیا است. در سال ۲۰۲۴، دولت موریتانی توافقنامه جدیدی با اتحادیه اروپا در زمینه مهاجرت امضا کرد که در ازای آن ۲۱۰ میلیون یورو (۱۸۱ میلیون پوند) کمک مالی دریافت می کند. همچنین گزارشی جدید از سازمان «دیدهبان حقوق بشر» موریتانی را متهم به نقض‌های سیستماتیک حقوق بشر علیه مهاجران، به ویژه مهاجران آفریقایی، از جمله تجاوز و شکنجه آن‌ها کرده است. این در حالی است که دولت موریتانی این اتهامات را رد کرده است. گزارش «کامیناندو فرونتراس» نتیجه‌گیری می کند مسیر آتلانتیک از شمال آفریقا به جزایر قناری، که می‌تواند تا ۱۲ روز طول بکشد، همچنان کشنده‌ترین مسیر مهاجرت باقی مانده و یک هزار و ۹۰۶ کشته در این سال داشته است. مسیر روبه افزایش از الجزایر به جزایر بالئاری نیز جان یک‌هزار و ۳۷ مهاجر را گرفت. این گزارش همچنین به ظهور یک مسیر جدید از گینه به جزایر قناری اشاره می کند که مسافتی حدود دوهزار و ۲۰۰ کیلومتر دارد. «مانلو» سیاستی را که توسط احزاب دست‌راستی تغذیه می شود «نکروپولیتیک» (NECROPOLITICS) یا «سیاست مردگان» توصیف می کند و معتقد است: «تعقیب و آزار مهاجران تأثیر عظیمی بر حقوق بشر در اروپا دارد. واکنش‌های نهادهی به تراژدی‌های دریا همچنان به وضوح ناکافی است.» در نهایت این گزارش نتیجه‌گیری می کند «اگرچه در برخی موارد همکاری‌هایی بین کشورها صورت گرفته است، اما هنوز تأخیرهای نگران کننده‌ای در بسیج مأموریت‌های نجات، کمبود منابع کافی و اراده سیاسی محدود برای حفاظت از جان‌ها وجود دارد.»

بررسی

میزان حقوق

بازنشستگی

در اروپا با

وجود میانگین

نسبتاً بالا،

نابرابری‌های

چشمگیری

را در بین

کشورهای

مختلف نشان

می دهد

شکاف بازنشستگی زنان و مردان در اروپا کاهش یافته و به ۲۲ درصد رسیده، اما همچنان نیازمند اقدامات بیشتر برای کاهش نابرابری‌های جنسیتی است

شکاف بازنشستگی زنان در اروپا

کاهش یافته باعث می شوند که درآمد فعلی زنان و همچنین مستمری‌های بازنشستگی آن‌ها کاهش یابد. این وضعیت در کشورهای با سیستم‌های رفاهی محافظه کار مانند آلمان بیشتر مشهود است که نرخ بالای کار پاره‌وقت، وقفه‌های طولانی مدت در شغل و مالیات گذاری مشترک خانوار را ترکیب می کنند. در این کشورها، شکاف بازنشستگی زنان به شدت گسترده‌تر از کشورهای نوردیک است که در آن‌ها سیاست‌های حمایتی از جمله دسترسی به مراقبت‌های کودک و طرح‌های بازنشستگی با توزیع بهتر به کاهش این شکاف کمک می کند.

کاهش تدریجی شکاف

درحالی که شکاف بازنشستگی زنان در اروپا همچنان بزرگ است، گزارش‌ها نشان می‌دهند در ۱۷ سال گذشته این شکاف کاهش یافته است. در سال ۲۰۰۷ شکاف بازنشستگی زنان در اروپا به ۲۸ درصد رسیده بود که در سال ۲۰۲۴ این میزان به ۲۲ درصد کاهش یافت. برخی کشورها مانند اسلونی، آلمان و یونان موفق شدند در این مدت شکاف بازنشستگی خود را بیش از ۱۵ درصد کاهش دهند. این روند کاهشی بیشتر در کشورهایی مانند نروژ، پرتغال، ترکیه و لوکزامبورگ مشاهده شده است.

با این حال، برخی کشورهای اروپایی، مانند اتریش، استونی و بلژیک با افزایش شکاف بازنشستگی مواجه شدند که این امر ناشی از عوامل مختلفی از جمله تغییرات در قوانین بازنشستگی و نرخ‌های پایین‌تر اشتغال زنان در این کشورها است. پروفسور «آنتونیو آباتمارکو» از دانشگاه سالرنو می گوید: «این تفاوت‌ها ناشی از نابرابری‌های بلندمدتی است که در طول زندگی کاری زنان انباشته می شود و نشان می‌دهد که چگونه بازارهای کار، سیاست‌های خانواده و طراحی سیستم بازنشستگی با یکدیگر در تعامل هستند. بنابراین، این شکاف یک پدیده واحد نیست، بلکه نتیجه سه محرک ساختاری مرتبط با هم است.» «آباتمارکو» توضیح می‌دهد که در